Pudsig og bramfri fortælling om Svend Gønge lå gemt væk - nu er den genudgivet

Efter 37 år er bog blevet fundet frem fra gemmerne.

Af Lars Christensen
lars.christensen@sn.dk

En ellers glemt fortælling om svenskerkrigene er efter 37 år atter kommet frem til overfladen takket være en stor indsats fra frivillige ildsjæle med en særlig forkærlighed for Gøngehøvdingen.

Foreningen Svend Gønge har det seneste års tid arbejdet på at genudgive bogen "Svend Gønge - Snapphanekaptajn".

Det er en historisk bog om svenskekrigene i 1500- og 1600-tallet, som fint forklarer, hvorfor det i 1600-tallet gik som det gik for Danmark med tab af krige og store landområder, men det er en bog, som de færreste ellers har kendt til.

Blev skrevet i 80'erne

Bag bogen står forfatteren Mark E. Jensen, der udgav den tilbage i 1988. Det har længe ikke været muligt at købe et eksemplar af bogen, men nu mange år senere er den kommet til live igen i en ny opsætning med en masse nye illustrationer, som de frivillige fra Foreningen Svend Gønge har suppleret historien med.

- Bogens oprindelige tekst er bibeholdt, herunder også diverse lidt pudsige udtryk og stavemåder, fortæller Jens Hallqvist, der er formand for Foreningen Svend Gønge.

Det er lidt af et tilfælde, at foreningen har fået fingrene i bogen. Sven-Erik Olsen fra Grafisk Værksted i Præstø mødte for mange år siden forfatteren Mark E. Jensen, der dengang arbejdede på Københavns Rådhus. Her fik han overrakt bogen og fik samtidig lov til at gøre med den, hvad han ville. Siden har bogen dog ligget og puttet sig i gemmerne hjemme hos Sven-Erik Olsen indtil Jens Hallqvist lånte den, læste den og hurtigt konstaterede, at den var værdig til at blive bredt ud til flere læsere.

- Den var meget læseværdig og med mange pudsige historier og udtryk, fortæller Jens Hallqvist.

Al forsigtighed er skubbet til side

I bogen bliver hele den politiske baggrund bag Svenskerkrigene oprullet. De dansk-svenske stridigheder fra 1500-tallet ind i 1600-tallet, hvor svenskerne i de fleste opgør med Danmark står som den evindelige taber. Men i begyndelsen af 1600-tallet begynder tingene så småt at ændre sig, og svenskerne får efterhånden overtaget.

- Forfatteren Mark E. Jensen har en aldeles uimponeret og uhøjtidelig tilgang til stoffet, som undervejs behandles i en herlig veloplagt, underfundig og lettere sarkastisk tone, der – trods det alvorlige emne – sine steder formår at bringe læserens humør tæt på munterhed, fortæller Jens Hallqvist.

Fra venstre ses Gunnar Stobbe (FSG), Kasper Bæk (Områdedirektør i Sydbank), John Gravesen (FSG), Sven-Erik Olsen (Grafisk Værksted Præstø) og Jens Hallqvist (FSGs formand). Foto: Presse

- Al forsigtighed er skubbet til side, og her og der støder man på lidt saftige og bramfri formuleringer, af den slags, vi fortrinsvis kun anvender verbalt, når vore børn og børnebørn ikke hører det, tilføjer han.

- Ordvalget skæmmer ikke fortællingen, men understøtter forfatterens lidt anti-autoritære tilgang til emnet. En spade kaldes for en spade, lyder det videre.

Halvdelen allerede solgt

I foreningen har man forsøgt at opspore forfatteren, men man har fundet frem til, at han døde for en del år siden. Men eftersom han gav rettighederne til bogen videre til den frivillige fra foreningen, så turde man godt at kaste sig ud i en genudgivelse.

Genudgivelsen havde dog ikke været mulig uden støtte fra tre fonde, nemlig "Næstvedegnens Landbrugsfond", "Snesere Sogns Spare- og Laanekasses Fond af 2001, samt "Trelleborg Fonden - i samarbejde med Sydbank".

Den nye bog er endt på 244 sider. Den er udgivet i et oplag på 200, hvoraf halvdelen allerede er afsat. Dermed er udgifterne til bogudgivelsen betalt, så fra nu af går indtægterne fra bogsalget direkte til foreningens arbejde.

Bogen vil blandt andet kunne købes på det traditionsrige gøngemarked i Lundby, der i år finder sted 16.-17. august.